

Enthousiasme over samengestelde peilgestuurde drainage

De bezoekers van het veldsymposium over samengestelde peilgestuurde drainage op 25 mei in Veldhoven hebben enthousiast gereageerd op de ervaringen die daar aan de orde kwamen. Door gebruik te maken van deze nieuwe manier van drainage hebben ondernemers een mes dat aan meerdere kanten snijdt: betere beschikbaarheid van water in de bodem, minder uitdroging van natuur en wellicht ook een betere kwaliteit van het oppervlaktewater. Daardoor zullen niet alleen veehouders en akkerbouwers baat hebben bij het systeem, maar ook de waterschappen, regionale en landelijke overheden en natuurbeheerders.

Vooral op de zandgronden in Zuid-Nederland staat samengestelde peilgestuurde drainage de laatste jaren flink in de belangstelling. Met dit drainagesysteem kan meer water worden vastgehouden op landbouwpercelen. Hierdoor is in droge perioden meer water beschikbaar voor de landbouw en wordt verdroging van natuurgebieden tegengegaan.

Met het systeem monden de drainagebuizen niet, zoals bij conventionele drainage, direct uit in de sloot, maar via een collectordrain in een verzamelput. In deze put kan men het drainagepeil instellen. Meestal wordt samengestelde peilgestuurde drainage

gecombineerd met een hoger slootpeil en worden de drains dieper en dichter op elkaar aangelegd. De aanleg van samengestelde drainage is daardoor ongeveer twee maal zo duur als conventionele drainage. Daar staat tegenover dat de teler het drainagepeil hoger op kan zetten om water vast te houden, en het perceel door de intensieve drainage snel kan ontwateren. Snelle afvoer is bijvoorbeeld nodig bij overvloedige regen of op het moment dat de grond bewerkt moet worden in het voorjaar.

Om bredere bekendheid te geven aan de voordelen van samengestelde peilgestuurde drainage vond op 25 mei een veldsym-

posium plaats op een melkveebedrijf in Veldhoven. De organisatie lag in handen van het PPO (onderdeel van de universiteit van Wageningen) en STOWA. De bijeenkomst werd geleid door Henk van Alderwegen, voorzitter van het dagelijks bestuur van Waterschap Peel en Maasvallei. Ruim 80 mensen bezochten het bedrijf, waar in samenwerking met Waterschap De Dommel, ZLTO en Provincie Brabant een systeem van samengestelde drainage is aangelegd. Volgens de melkveehouder Martijn Tholen heeft hij nu meer grip op de watervoorziening van zijn percelen. Het spaart hem elk seizoen een keer beregenen uit.

Het drainagesysteem draagt hiermee bij aan het vasthouden van meer water, tegengaan van verdroging en vergroten van de waterveiligheid. Onderzocht wordt of het systeem kan leiden tot verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater, met name een lager stikstof- en fosfaatgehalte. Beleidsmaker Douwe Jonkers van het ministerie van Verkeer en Waterstaat ziet in het systeem dan ook een perspectievolle maatregel die de doelstellingen van het beleid (zoals de Kaderrichtlijn Water) en de 'wateropgaven' van waterschappen dichterbij brengt.

Hoewel samengestelde drainage in het buitenland al veel langer wordt toegepast, is dit voor Nederland betrekkelijk nieuw. Er bestaat behoefte aan standaardisatie van gebruikte materialen en kwaliteitsborging. De eerste ervaringen op de zandgronden in Zuid-Nederland zijn ronduit positief. Onlangs is een proef begonnen met samengestelde drainage op kleigrond. Daarnaast bekijken de onderzoekers of dit drainagesysteem kan worden gebruikt voor infiltratie van de grond, als alternatief voor bovengrondse beregening.

Samengestelde peilgestuurde drainage is daarmee een veelbelovende landbouwmaatregel, met draagvlak vanuit de sector en voordelen voor water- en natuurbeheer. Uit lopend onderzoek zal moeten blijken hoe groot de positieve effecten zijn, wat eventuele ongewenste neveneffecten zijn en onder welke omstandigheden samengestelde peilgestuurde drainage toegepast kan worden.

Michelle Talsma (STOWA)

(foto: Abco de Buck, PPO).

